

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 30Ek/787/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123272320
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123272320.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku, Palisády 736/46, 811 06 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 179 213, zast. správcom: REFORMATA spol. s r.o., Palisády 48, 811 06 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 728 167, práv. zast.: Právne centrum s.r.o., Mýtna 42, 811 05 Bratislava-Staré Mesto, IČO:36 698 873, proti povinnému: X. J., nar. XX.X.XXXX, R. XXXX/XX, XXX XX D.-A., o vymoženie 394,69 EUR, o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, o sťažnosti oprávneného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 30Ek/787/2023 zo dňa 05.04.2023, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného z a m i e t a .

odôvodnenie:

1/ Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 24.03.2023, domáhal od povinného vymoženiu trov konania vo výške 394,69 EUR na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 9C/72/2017 zo dňa 29.12.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2023 a vykonateľnosť dňa 14.02.2023.

2/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 05.04.2023 rozhodnutie, ktorým návrh na vykonanie exekúcie zamietol, a to z dôvodu konkurzu vyhláseného na majetok povinného. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 53 ods. 1, ods. 3 písm. b/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 166, § 166a ods. 1, § 166e ods. 2, § 167a ods. 3, § 167f ods. 1, 2, § 167v ods. 1 a 4, § 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“). Lustráciou v súdnych registroch zistil, že uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 22OdK/176/2021, zverejneného v Obchodnom vestníku č. 214/2021 dňa 08.11.2021, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, XXX XX D., ktorému bol ustanovený správca, Ing. Marian Mikuš, so sídlom kancelárie Ďumbierska 3F, 831 01 Bratislava. V uvedenom uznesení súd zároveň zbavil dlžníka všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Ďalšou lustráciou v Obchodnom vestníku mal za preukázané, že správca konkurznej podstaty dňa 28.01.2022 zverejnil v Obchodnom vestníku pod č. 19/2022, Oznam o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Zverejnením tohto oznámenia v Obchodnom vestníku sa konkurz na majetok dlžníka (povinného) v zmysle § 167v ods. 1 ZoKR v rámci konkurzného konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 33OdK/176/2021 zrušil.

3/ Na základe uvedených skutočností vyšší súdny úradník v exekučnom konaní považoval za prioritné vyriešenie otázky účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok povinného vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke deklarovanej exekučným titulom, a to najmä s prihliadnutím na § 166a ods. 1 písm. a) ZoKR, § 166e ZoKR a §167f ZoKR, keďže oddĺženie povinného aj po zrušení konkurzu zostáva zachované v prípade, ak nebolo príslušným súdom zrušené pre nepoctivý zámer. Lustráciou v Obchodnom vestníku

mal za preukázané, že ku dňu vyhotovenia tohto uznesenia, oddĺženie povinného nebolo zrušené pre nepoctivý zámer podľa 166f ZoKR, v dôsledku čoho účinky oddĺženia naďalej trvajú. Ďalej konštatoval, že vymáhaná pohľadávka, ktorá bola deklarovaná exekučným titulom, nepatrí medzi pohľadávky, ktoré sú oddĺžením nedotknuté, ale patrí medzi pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené len v konkurze (§ 166a ods. 1 písm. a) ZoKR), keďže vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz (t.j. pred 10/2021). Vychádzal pritom z odôvodnenia uznesenia, ktoré oprávnený predložil ako exekučný titul: „Rozsudkom č.k. 9C/72/2017-47 zo dňa 17.09.2020, právoplatným dňa 19.11.2020, súd vyhovel žalobe žalobcu o vypratanie bytu v celom rozsahu a priznal mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 15Co/1/2021-64 zo dňa 20.01.2021, právoplatným dňa 05.03.2021, odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.“ (bod 1. odôvodnenia uznesenia). Zrušenie konkurzu nemalo vplyv na účinky oddĺženia vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke oprávneného, ktorá sa stala v zmysle § 166e ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii voči povinnému nevyhmáhatelňou.

4/ Nakoľko vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistil, že neboli splnené podmienky na to, aby udelil poverenie na vykonanie exekúcie, a to z dôvodu vyhlásenia konkurzu, po začatí ktorého nie je možné v zmysle ustanovenia § 167f zákona o konkurze a reštrukturalizácii na majetok patriaci dlžníkovi začať ani viesť exekučné konanie a už začaté konanie by muselo byť zastavené. Preto v súlade s ustanovením § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol. Keďže k zamietnutiu návrhu na vykonanie exekúcie došlo v čase pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, keď iba oprávnený je účastníkom exekučného konania, o náhrade trov exekučného konania nerozhodoval. Povinní a ani exekútor v tomto momente nie sú účastníkmi konania, a preto nemožno objektívne pri jednom účastníkovi konania rozhodnúť o náhrade trov, nakoľko tento inštitút si vyžaduje aspoň potenciálne oprávnený subjekt na náhradu trov a povinný subjekt.

5/ Proti rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej uviedol, že podľa neho nie sú dané dôvody, pre ktoré by exekúcia musela byť zastavená. Nárok deklarovaný exekučným titulom podľa neho nevznikol a nemohol vzniknúť pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz, nakoľko uznesenie (exekučný titul) nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2023 a vykonateľnosť dňa 14.02.2023. Mal za to, že v čase vyhlásenia konkurzu na majetok povinného oprávnený nemal voči povinnému vymáhatelňú pohľadávku titulom náhrady trov konania, keďže o výške náhrady trov konania Okresný súd Bratislava I uznesením nerozhodol. Vzhľadom na to, že výška náhrady trov konania nebola v danom čase známa, oprávnený si nemohol uplatniť reálnu výšku pohľadávky prihláškou v konkurznom konaní. Nárok deklarovaný exekučným titulom nevznikol a nemohol vzniknúť pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz. To znamená, že sa nejedná o pohľadávku, ktorú je možné uspokojiť prihláškou v konkurze. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby súd sťažnosťou napadnuté uznesenie zrušil.

6/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

7/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

8/ Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9/ Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovom kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

10/ Po preskúmaní sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sudca vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná.

11/ V konaní nie je sporné, že na majetok povinného bol vyhlásený oddľžovací konkurz, a to uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 33OdK/176/2021 zo dňa 28.10.2021, zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 214/2021 dňa 08.11.2021. Vplyv na oddľženie povinného nemalo ani neskoršie zrušenie konkurzu. Otázka, ktorú považoval oprávnený za nesprávne posúdenú, a ktorá tvorila základ sťažnosti, bol okamih vzniku pohľadávky oprávneného, teda či pohľadávka vznikla pred alebo po začatí oddľžovacieho konkurzu. Od toho následne záviselo posúdenie, či takú pohľadávku možno exekučne vymáhať.

12/ Pohľadávka oprávneného predstavuje trovy základného konania, o nároku na ktoré bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, č. k. 9C/72/2017-47 zo dňa 17.09.2020, právoplatným dňa 19.11.2020 a uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 15Co/1/2021-64 zo dňa 20.01.2021, právoplatným dňa 05.03.2021. Následne, v zmysle § 262 ods. 2 CSP, vydal Okresný súd Bratislava I uznesenie, č.k. 9C/72/2017-84 zo dňa 29.12.2022, ktorým rozhodol o výške trov, a ktoré uznesenie predložil oprávnený v tomto konaní ako exekučný titul. Z uvedeného teda vyplýva, že o nároku na trovy konania (či už súdu prvej alebo druhej inštancie) bolo právoplatne rozhodnuté ešte pred rozhodujúcim dňom podľa § 166a ods. 1 písm. a/ ZoKR a o ich výške bolo rozhodnuté až po rozhodujúcom dni.

13/ Oprávnený založil svoju obranu na tvrdení, že nárok na trovy nemohol vzniknúť bez rozhodnutia o ich výške, teda nemal voči povinnému vymáhateľnú pohľadávku titulom náhrady trov konania a nemohol si ich uplatniť ani prihláškou v konkurznom konaní. Súd nepopiera, že nárok na trovy konania si môže oprávnený vymáhať v exekučnom konaní až po vzniku exekučného titulu, ktorým je nielen rozhodnutie o nároku, ale aj ich výške. V uvedenej veci však ešte v rámci dvojfázového rozhodovania o trovách základného konania prišlo k stretu s konkurzným (oddľžovacím) konaním povinného. Otázka takého stretu už bola (v exekučných veciach) vyriešená dvomi nálezmi Ústavného súdu SR, a to sp. zn. IV. ÚS 186/2021 z 13.07.2021 a sp. zn. I. ÚS 454/2021 z 26.04.2022. Z nich vyplýva, že na naplnenie účelu právnej úpravy o oddľžení a vytvorenia nového rámca pre začiatok dlžníka je potrebné považovať rozhodnutie o náhrade trov konania ako moment jej vzniku. Pokiaľ jej výška nebola určená súdnym rozhodnutím, nebolo by udržateľné, ak by pohľadávka na náhradu trov konania mala výhodnejšie postavenie ako iné pohľadávky majúce základ v hmotnom práve, a to len z dôvodu, že zákonodarca rozdelil rozhodovanie o náhrade trov konania na dve fázy. Ústavný súd pripustil i to, že ak nárok na náhradu trov konania vznikol pred tzv. rozhodujúcim dňom (t.j. ak rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania nadobudlo právoplatnosť pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi), je možné nárok na náhradu trov konania konštituovaný meritórnym súdnym rozhodnutím (čo sa týka základu) prihlásiť do konkurzu aj bez existencie rozhodnutia o výške trov konania.

14/ Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a judikatúru Ústavného súdu SR, nebolo možné sťažnosti oprávneného vyhovieť. Pohľadávka oprávneného vznikla už právoplatnosťou rozhodnutí o nároku na náhradu trov prvostupňového (dňa 19.11.2020) i odvolacieho konania (dňa 05.03.2021), pričom jej vznik predchádzal kalendárnemu mesiacu, v ktorom bol vyhlásený konkurz na majetok povinného (konkurz bol vyhlásený v novembri 2021). Jedná sa teda o pohľadávku podľa § 166a ods. 1 písm. a/ ZoKR, ktorá mohla byť uspokojená len v konkurze. Rozhodnutím o oddľžení dlžníka sa v zmysle § 166e ods. 2 ZoKR stala nevymáhateľnou a na nevymáhateľnosť bol súd povinný prihliadať z úradnej moci (§ 166e ods. 4 ZoKR). Pre nevymáhateľné pohľadávky platí, že dlžník ich môže splniť, ale veriteľ ich nemôže voči dlžníkovi vymáhať. Sudca tak na základe vyššie uvedeného sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú podľa § 250 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).